

סיכום כנס- "תכנית ה-INSS": מתווה מדיני-ביטחוני לזירה הישראלית-פלסטינית

ב-8 באוקטובר 2018 קיים המכון למחקרי ביטחון לאומי כנס שבו הוצג **מתווה אסטרטגי לזירה הישראלית-פלסטינית** שגובש במכון במטרה לשפר את מצבה האסטרטגי של ישראל בזירה זו ולעצור את הגלישה לעבר מציאות של מדינה אחת. זאת, במטרה להבטיח את קיומה של ישראל כמדינה יהודית, דמוקרטית, בטוחה ומוסרית. המתווה גובש על ידי חוקרי וחוקרות המכון, בכירים לשעבר בשירות הציבורי, הדיפלומטי ובמערכת הביטחון, ודמויות מרכזיות שהובילו את תהליך המשא ומתן.

עמוס ידלין, ראש המכון

לישראל כיום אין אסטרטגיה אל מול האיום הפלסטיני- שהוא איום על ה-DNA של ישראל: היותה מדינה יהודית ודמוקרטית. הימין מדבר על סטטוס קוו אבל מנהל בפועל תהליך שמוביל אותנו למדינה אחת.

במשך 30 שנים המאבק הוא בין שתי פרדיגמות שהן מנותקות מהמציאות: "שתי מדינות עכשיו" מול "מדינה אחת מחר". הניסיון מלמד שאין היתכנות מעשית בעתיד הקרוב להסכם קבע כולל במסגרת פתרון שתי המדינות, ואילו פתרון המדינה האחת מאיים על עצם קיומה של ישראל כמדינה ציונית. על כן, **המכון ושותפיו מציעים פרדיגמה שלישית** - שעיקרה חסימה מיידית של הגלישה המסוכנת לעבר מדינה אחת מחד, והפסקת ההמתנה להסכמת הפלסטינים לשלום ונקיטת צעדים לעיצוב המציאות באופן שישתר את ישראל מאידך, בחתירה ליעד של **הבטחת קיומה של ישראל כמדינה יהודית, דמוקרטית, בטוחה וצודקת**.

המהלכים כוללים: תיקוף מחדש של נכונות ישראל לחתום על הסכם שלום כולל; בהיעדר הסכם- חלוקה מחדש של שטח יו"ש ליצירת מרחב פלסטיני רציף ב-65% מהשטח, לצד תיחום מרחבים בשליטה ישראלית, הכוללים את גושי ההתנחלויות הגדולים ושטחי אינטרס ביטחוני; הקפאת הבנייה בהתנחלויות ממזרח לגדר הביטחון; שמירת חופש הפעולה הביטחוני של ישראל בכל השטח; השלמת בניית גדר הביטחון; השקת תכנית כלכלית מקיפה לשיקום ופיתוח השטח הפלסטיני.

יודגש שבשונה לחלוטין מההתנתקות מעזה - משאירים את הביטחון במלואו בידי ישראל, לא מפנים את כל השטח, לא מפרקים התנחלויות ולא חוזרים לקו הירוק. המהלך הוא מתואם ומבוקר.

המתווה מאפשר לישראל לפעול באופן יזום לשיפור מצבה העתידי. בכל נקודת זמן, היא תהיה מוכנה לנהל מו"מ עם הפלסטינים. באם לא ישתפו פעולה, תפעל באופן עצמאי תוך שמירה על הביטחון וקבלת גיבוי מהקהילה הבינלאומית והעולם הערבי.

אודי דקל, מנהל המכון

• היעד

היעד שעומד בבסיס המתווה: מדינת ישראל יהודית ודמוקרטית, בטוחה ומוסרית, בגבולות מוכרים, בעלת לגיטימציה בינלאומית, המתבססת על רוב יהודי מוצק.

אנו בתחושה שאנו נמצאים בסטטוס קוו, אך המגמה הנוכחית היא גלישה למציאות של מדינה אחת. משמעות מציאות זו מתוארת בהרחבה בחוברת המתווה. הבעיה היא שהמגמה מאיימת על רעיון המדינה שאליה אנו רוצים להגיע, וכן שנקבעות עובדות בשטח שיוצרות פלונטר שקשה לצאת ממנו. אנו רוצים לייצר תנועה שתתחיל לצאת מהפלונטר.

• בחינת חלופות

בעבודה על המתווה לא הגענו מראש עם תוצאה רצויה. בחנו 12 חלופות אפשריות אל מול שורה של תרחישים עתידיים וקריטריונים. מצאנו שלושה דברים שחוזרים על עצמם בכל החלופות שאינן "שתי מדינות": (1) נדרשת קבלת החלטות הרבה יותר קשות ביחס לחלופה של "2 מדינות ל-2 עמים"; (2) תהליך היישום הוא מאוד מורכב; (3) לא ניתן להבטיח לאורך זמן את היציבות הביטחונית. המסקנה היא שהחלופה היחידה ששורדת תרחישים שונים היא חלופת שתי המדינות.

• הבעיה

לא ניתן כיום להגיע להסכמה עם הפלסטינים. כל ניסיון בעבר להגיע להסדר קבע נחסם בשל פער בלתי ניתן לגישור בסוגיות הליבה. מסלולים נוספים שנוסו בעבר כשלו: (1) הסדרי ביניים - נדחה על ידי הפלסטינים מחשש שהזמני יהפוך לקבוע; (2) הסדר אזורי - אין מוכנות לפעול בלי התקדמות ביננו לבין הפלסטינים; (3) מדינה בגבולות זמניים - נדחה על ידי הפלסטינים; (4) התנתקות חד צדדית - השטח הופקר לטרור. אנו רוצים להתקדם הלאה.

• ההזדמנות

בתקופה הנוכחית יש לישראל את מירב ההזדמנויות האסטרטגיות: ממשל אמריקאי אוהד; גמישות בעולם הערבי; "צניחת המנייה" הפלסטינית – הסכסוך הישראלי-פלסטיני הוא כבר לא הסכסוך המרכזי במזרח התיכון; תמיכת רוב הציבור בישראל בהיפרדות - על אף ירידה קלה, עדיין הרוב תומך; הקהילה הבינלאומית נאבקת לשימור אופציית שתי המדינות, וכן יש הבנה שלא ניתן לפתור את כל הסכסוך באבחה אחת וקבלה של שלביות; ישראל חזקה ואיתנה.

• הרעיון

המתווה משלב מרכיבים מתוך חלופות מדיניות שונות: (1) הסדרי ביניים - הבונים תשתית לפתרון שתי המדינות לטווח הרחוק, בתיאום עם הפלסטינים במידת האפשר; (2) צעדים עצמאיים - במידה ונחסמו שאר הנושאים, להוכחת רצינות כוונותיה של ישראל ושלילת הווטו מידי הפלסטינים על התקדמות לעבר היעד; (3) מרכיב אזורי - ערבויות וביטחונות כצעד מלווה. המתווה יוצר מסלול מודולרי המאפשר התקדמות לעבר היעד תוך מעבר בין המרכיבים השונים.

העקרונות המנחים: (1) לא מדובר בפתרון, אלא בדרך ויצירת תנאים לעתיד; (2) לקיחת יוזמה ישראלית והבהרת כוונות, בניגוד לשנים האחרונות בהן רק מגיבים- שינוי המגמה הקיימת ויצירת תשתית להפרדות; (3) הגדרת האינטרסים הטריטוריאליים-ביטחוניים- אנו מגדירים לעצמנו; (4) שאיפה להסכמה ותיאום עם הפלסטינים, אך ניתן להתקדם גם עצמאית; (5) תיאום עם ארה"ב; (6) סביבה ערבית חיובית- כרוח גבית; (7) לא נותנים נכסים- משתחררים ממשא דמוגרפי ומוסרי.

יצוין כי המתווה משתלב מצוין עם התכנית של ממשל טראמפ. אם תפורסם - ימצאו שם דברים דומים למוצע במתווה.

• המתווה

- (1) הגדרה וארגון מחדש של שטחי יו"ש - 65% מהשטח כבסיס למדינה הפלסטינית
 - (2) המשך חופש פעולה מבצעי בכל השטח
 - (3) השלמת הגדר הביטחונית- תוואי ההפרדות
 - (4) צמצום השליטה הישראלית בפלסטינים והחיכוך בין האוכלוסיות
 - (5) חיזוק התשתית, המשילות והכלכלה הפלסטינית
 - (6) הבחנה בין גושי ההתיישבות (שאנו נרצה בעתיד שיהיו חלק ממדינת ישראל)- המשך בנייה, לבין התנחלויות מבודדות- הקפאת בנייה, שמטרתה להוכיח את רצינותה של ישראל וכן לשם מניעת קביעת עובדות בשטח
 - (7) בשלב זה אין פינוי יישובים. איננו עוסקים בכך, או בסוגיות ליבה אחרות כגון פליטים - אלה יטופלו רק במסגרת הסדר קבע.
- ארגון שטחי יו"ש:

- יצירת מרחב פלסטיני אחיד בשטחי B+A - המהווים 40% מהגדה ומכילים 95% מהאוכלוסייה הפלסטינית- אלה יועברו לניהול עצמי של הפלסטינים .

- הגדרת 25% נוספים משטח C לפיתוח תשתיות ופרויקטים כלכליים פלסטיניים. מדובר בשטחים שבעתיד יתאפשר להעניק לפלסטינים באופן מלא, בלי לפנות התנחלויות. גורמים בינלאומיים הציעו מנגנון של בנק בינלאומי שינהל פרויקטים אלה כדי לוודא שהכסף מגיע ליעדו.

- יצירת מערכת תחבורתית שתאפשר רציפות טריטוריאלית, תפחית חיכוך ותסיר חסמים לפיתוח כלכלי.

- הבחנה בין גושי ההתיישבות - המשך בנייה, לבין התנחלויות מבודדות - הקפאת בנייה. לא עושים צעדי סיפוח כי אלה יוציאו את הפלסטינים מהתמונה.

- עיגון האינטרסים הביטחוניים- בבקעת הירדן, בצירים ובאתרים האסטרטגיים לא תינתן שליטה פלסטינית ביטחונית או אזרחית.

מענה ביטחוני:

ישנו פרק שלם בחוברת המתווה שנותן מענה ביטחוני מלא: הן בשימור יכולות עצמאיות כגון חופש הפעולה המבצעי בשטח, הגבלות על יכולות מנגנוני הביטחון הפלסטיניים ועוד; הן בשיתופי פעולה עם מנגנוני הרש"פ, מצריים וירדן ועוד; והן בשילוב הפן הכלכלי-אזרחי כגון עבודה בישראל וחופש תנועה בשטחי A ו-B.

מצב הרשות הפלסטינית:

ניהלנו חלק מהעבודה הזו עם קבוצה פלסטינית (ששיתפו פעולה, עד שלב העברת השגרירות האמריקאית לירושלים). ובחנו שלושה מצבים של רשות פלסטינית: מתפקדת; עוינת; ומתפרקת. יש לומר שעדיפה לנו רש"פ עוינת על פני רש"פ מתפרקת.

אנו ננסה לעשות הכל כדי לקיים שיתוף פעולה עם הרש"פ. אנו רוצים בחיזוק המרכיבים המדינתיים שלה ונסייע לה למנוע השתלטות חמאס וגורמים שליליים אחרים על שטחה. בנוסף, אם יש מוכנות לחזור למשא ומתן - אנו מיד מוכנים לחזור לזה.

הכלכלה הפלסטינית:

בחוברת המתווה יש פרק שלם המתייחס לנושא הכלכלה הפלסטינית. בשלב זה יש לנו אינטרס לסייע לכלכלה הפלסטינית. בטווח הקצר נתמוך ונלווה, כאשר המטרה לטווח הארוך היא עצמאות כלכלית פלסטינית (ללא תלות בישראל).

המתווה מדבר על תכנית סיוע בינלאומי לכלכלה הפלסטינית, שתיושם באמצעות בנק בינלאומי לפיתוח הרש"פ (בניהול הקוורטרט). מדובר בתכנית כלכלית שלבית והדרגתית הכוללת: בטווח הזמן הקרוב - פרויקטים נקודתיים עם תוצאות מהירות יחסית (לדוג' מיזמים טכנולוגיים, הקמת מרכזי תעסוקה); בטווח הזמן הבינוני - פרויקטים לחיזוק תפקוד הכלכלה ויצירת הון, קידום פרויקטים בינלאומיים קיימים וחיזוק תשתיות (לדוג' הקמת פארקים תעשייתיים, שדרוג טכנולוגיה חקלאית); ובטווח הזמן הארוך - ובתלות בהתקדמות בשלבים הקודמים - האצת מיזמים בקנה מידה גדול (לדוג' מערכת גביית מס עצמאית, רפורמות במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה).

המרכיב האזורי:

המסלול האזורי אינו תחליף למסלול הביטחוני ולא יכול להתקיים בלעדיו. המדינות הערביות לא תאפשרנה לישראל מהלך "עוקף פלסטינים". הן תרצינה שנתקדם ואז יהיו מוכנות לתת את חלקן, בעיקר בסיוע פלסטיני.

המרכיבים ההכרחיים בראיית המדינות הערביות: התחייבות ישראלית אמינה לפתרון שתי המדינות; גישה חיובית כלפי "היוזמה הערבית"; התקדמות ממשית בדיאלוג עם הפלסטינים.

אתגרים נוספים - ירושלים ורצועת עזה:

ירושלים - המתווה מתייחס לאפשרויות הפעולה שתהיינה בנושא ירושלים אם תהיה התקדמות לפי המוצע. עזה - הסוגיה נבחנה בנפרד וגובשו המלצות למדיניות. מדובר בבעיה נפרדת במנותק מהמתווה, ואנו תומכים במדיניות הבידול והפיצול.

• התמורות לישראל

בדרך כלל כשמדובר על מה אנו נותנים, מיד שואלים מה אנו מקבלים מהפלסטינים. אנו מבקשים להתמקד במה שאנו מרוויחים מהמתווה:

שימור מדינה יהודית ודמוקרטית; שימור האופציות הטובות ביותר עבורנו לעתיד; שלילת ה"ווטו" מהפלסטינים; הפחתת החיכוך והשליטה בעם אחר; לגיטימציה בינלאומית לישראל; קידום שיתוף פעולה עם העולם הערבי; קידום מאמץ אזורי ובינלאומי לשיקום עזה; שמירת הסטטוס קוו באגן הקדוש.

גם אם ניעצר בכל שלב ביישום המתווה - המציאות תהיה טובה יותר עבורנו ממה שקורה היום.

ח"כ נפתלי בנט, שר החינוך והתפוצות

המתווה מהווה אותה גברת בשינוי אדרת - מדובר בשתי מדינות, מדינה פלסטינית.

גם היום אנו מעצבים את גורלנו, בהתאם למדיניות הימין, וללא וויתורים וגרימת נזק לעצמנו.

היעד של ביסוס מדינה פלסטינית הוא שגוי ומנותק מהמציאות הגאו-פוליטית באזור.

משמעות המתווה - לחנוק את ההתיישבות היהודית מחוץ לגושים. הקפאת בנייה משמעותה שאין עתיד ליישובים אלה - לא ייבנו שם גני ילדים והם לא יפותחו. עלי, עפרה, קריית ארבע - יגוועו. זו העמדה של השמאל הציוני - היא לגיטימית - אך יש לומר שזו העמדה. אני מתנגד לה. יש כאן הנחה מוטמעת שבסוף נפנה את ההתיישבות האזרחית מחוץ לגושים. לאורך זמן - אין קיום ביטחוני בלי קיום אזרחי. אם חלילה נפנה - נראה פיגועים במרכז הארץ. המתיישבים הם גוף חי בשטח, וכך צה"ל נמצא שם ומרגיש בטוח לנוע. אם אין חיים בשטח - בסוף יוצאים משם ואין שם ביטחון. עזה היא דוגמא - כולם יסכימו שאנו לא רוצים להיכנס לעזה.

ביחס ללגיטימציה הבינלאומית - מניסיון העבר לאחר מהלכים כאלה היא קיימת לזמן קצר ולאחר מכן - שוכחים (לדוגמא פינני גוש קטיף). דווקא היום מעמדה הבינלאומי של ישראל עולה-וזאת בלי וויתורים. הנתינה לא בהכרח מעוררת כבוד. ברור שהפלסטינים יאמרו שהרעיון של 65% מהשטח אינו מקובל עליהם, ואם כך - לא תהיה מדינה בעולם שתיתן לזה לגיטימציה.

מסכים לנקודה אחת, בשינוי אחד - תנאי החיים והרציפות הטריטוריאלית. מתנגד להעברת השטחים, אך בעד רציפות תנועה וחופש תנועה מלא ברחבי יו"ש, בלי מחסומים. זה לא קשור לריבונות. אפשר רציפות תחבורתית בלי רציפות ריבונית.

לבסוף, ישנן שתי תפיסות עולם מאז אוסלו: (1) ניתוק מגע - הם שם ואנחנו פה; אבל אם יירו עלינו- נגיב בעוצמה. העבר מלמד (לבנון כדוגמא) שאם אנו מנתקים מגע - הכוחות העוינים בשטח מתחזקים. אם נצטרך להגיב או להילחם נפגוש שם כוחות חזקים בהרבה. (2) מגע רציף - יו"ש זה המקום היחיד שניתן לומר שחמאס והאויב נמצאים בו תחת שליטה (על אף אירועים קשים שקורים). המתווה הוא דרך אלגנטית להוביל אותנו לשתי מדינות (או שלוש, כולל עזה), עם בלוגי

תבערה וללא תקווה. לחלופין, התפיסה שלנו - היא אינה מושלמת, אך יש בה תקווה. המצב לא מושלם, אך לשחק איתו יביא לקטסטרופה. אעמוד על כך שלא נמסור יותר שטחים לערבים ולא נקים פה מדינה פלסטינית.

ח"כ יאיר לפיד, יו"ר יש עתיד

כיום לממשלה אין רעיון לנושא הפלסטיני, הורידו אותו מהשולחן. לא עוסקים בבעיה הכי נפוצה. הממשלה מגלגלת את הבעיה לילדים שלנו, שיתמודדו עם 7-10 מיליון פלסטינים.

מקבל מילה במילה את הכתוב במתווה על המחיר שאזרחי ישראל משלמים על המצב הקיים ועל הסכנות בגלישה למדינה אחת.

לגופו של המתווה, משמעותו וויתור על יוזמה מדינית. מדובר בצעדים חד צדדיים, בלי לנצל הזדמנות לפעול ליצירת הסדר ברמה האזורית. הבעיה אינה כל צעד בפני עצמו - מדובר בצעדים שהם אינטרסים ישראלים מובהקים, למשל ההבחנה בין הגושים להתנחלויות מבודדות. אבל - ללא מסגרת מדינית. זו אמירה לציבור שהסדר מדיני לא יהיה.

הלקח המרכזי מההתנתקות הוא שצעדים חד צדדיים לא יעזרו. השאלה היא אם יש בצד השני מישוה שחולק את ההיגיון המסדר שמאחורי הצעדים.

כל אחד מהצעדים הוא נכס למשא ומתן. עדיף שיהיו בידנו מקסימום הנכסים ולא שנעביר את הכל כבר לפלסטינים.

חולשות המתווה :

- מדינות ערב המתונות לא ישתפו פעולה עם צעדים טכניים, שלא מדברים על הגעה להסדר.
- עזה - מה שלא נאמר עליה בתכנית זו הבעיה. זוהי ישות נפרדת, עם מטרות אחרות. הפתרון בעניינה לא עובר דרך אבו-מאזן.
- ירושלים - מתנגד לכל רעיון שכולל חלוקה של ירושלים. מטרופולין מזרח ירושלים שמוצע זה שם מכובס לחלוקת העיר. הדיון צריך להיות איך מגיעים להסדר מדיני שלא כולל את ירושלים או שיבה.
- המתווה מאשרר את תפיסת הפלסטינים - ישראל עושה וויתורים והם יכולים להמתין ולא צריכים לעשות דבר. במזרח התיכון כשנותנים משהו בחינם - זה נחשב לחולשה.
- מדובר בסדרה של צעדים שאינם מתכנסים. לכל צעד יש זמן יישום משלו, לכל צעד יש מחיר, וכל צעד יושפע משינוי זה או אחר במציאות (פיגוע, תביעה להאג). הניסיון לייצר עמימות קונסטרוקטיבית הוא מה שעמד בעוכרי אוסלו. מדובר בהצעה טקטית שמאפשרת להנהגה לחמוק מצעדים מדיניים במקום להתמודד איתם.
- המתווה טוען בצדק שאנו בתקופה של הזדמנות - בארה"ב, מול העולם הערבי. טענתי נגד המתווה, כמו נגד הממשלה - הזדמנויות היסטוריות הן חלון זמן מוגבל - אין לנו זמן עד שייבנו פרויקטים תעשייתיים בחלק משטחי C.
- מה שחסר במתווה הוא שהוא לא מתייחס לפלסטינים כגורם שיש לו אחריות. דרך המרכז דורשת מהפלסטינים לקחת אחריות על חייהם וגורלם.

תומך בקידום ועידה אזורית, בה יושג הסכם לא סופי - שלא יכלול את ירושלים וזכות השיבה. הגעה להסכם כולל מהסוג שהוצע בעבר היא חסרת סיכוי. אך יש לחתור למתווה מדיני שמטפל בבעיות שיש להן פתרון. מתווה שמכיר בכך שאם נגזר עלינו לנהל קונפליקט עדיך לנו לנהל אותו מול ישות שהיא מדינה - זה דבר שהעולם יודע לקבל אותו. במסגרת הסדר אזורי כל הצעדים לא יהיו נכסים שבזבזנו לפני, אלא יכללו בהסדר.

ציפי לבני, ח"כ ויו"ר האופוזיציה

המתווה כולל גם חזון לעתיד וגם צעדים עכשויים שיש לעשות. צריך את שני הדברים.

ה"ווייז" הלאומי שלנו עוסק במדינה יהודית, דמוקרטית ובטוחה, ומוכנה לאמץ גם את "מוסרית", והוא עובר דרך היפרדות מהפלסטינים ושתי מדינות לשני עמים. אך כעת לא ניתן להשיג זאת, אז צריך לבדוק דרכים חלופים, מבלי לשנות את היעד שלנו.

אנו לא יכולים להיות בני ערובה של רצונות הצד השני להגיע או לא להגיע אתנו להסכם. גם בהקמת המדינה הערבים לא רצו בכך, אך ההבדל בין הממשל אז והיום - הם בחרו במדינה יהודית. בממשל היום יש מי שמעדיפים את ישראל השלמה גם במחיר של מדינה יהודית.

מוכנה היום לצעדים טקטיים, כי אין באמת סטטוס קוו. הממשלה יום יום עושה צעדים כדי שבעתיד, כאשר נרצה, לא נוכל להיפרד מהפלסטינים. ועושה את זה קבוצה שהיא מיעוט - גם במדינה וגם בממשלה. הם לא שם בשביל הביטחון אלא כדי שלא נוכל להחזיר אף גרגיר מארץ ישראל השלמה. כשאנו הולכים לארץ ישראל השלמה אנו הולכים להיפרדות מהדמוקרטיה.

כעת הפלסטינים בתוכנו. אני רוצה להפוך אותם לשכנינו. יש להשלים את בניית גדר הביטחון, כמוצע במתווה. הימין רוצה למנוע את בנייתה ולהמשיך לנהל את הסכסוך אחד בתוך השני.

דבר חשוב במתווה הוא ההבנה הבסיסית שלא ניתן להשיג ביטחון מלא רק בדרך הצבאית. יש לשלב צבאי ומדיני. תפיסת הביטחון של ישראל היא לא שאנו צריכים להיות בתוך כל מקום ממנו יש איום. כמו שלא ניכנס לכבוש את איראן.

כמו כן, שלום עם הערבים בלי הפלסטינים - לא יקרה. אומרת זאת מידיעה. כשנעשה שלום עם הפלסטינים נפסיק לחשוב שנתנו ונתנו, כי באותו רגע אנו מקבלים - נורמליזציה עם כל העולם הערבי.

לגבי הרשות הפלסטינית - צריך לומר תודה כל יום על אוסלו ועל כך שקיימת הרשות. שני מיליון פלסטינים שלא באחריותנו. כנ"ל לגבי שני מיליון פלסטינים בעזה בזכות ההתנתקות.

עוד התנחלות מבודדת לא נותנת ביטחון, ותמנע שלום. אלה סיסמאות. כנ"ל לגבי הסדר בלי ירושלים. דברים שהושגו בעבר במו"מ שניהלתי - הסכמה למדינה מפורזת, מכתב בוש לשרון שקובע שלא תהיה זכות שיבה - הושגו לא בכך שאמרתי מה לא יהיה, אלא בכך שהנחתי פתרון.

החלק החשוב במתווה, בניגוד לדברי לפיד, הוא שהוא לא מציג צעדים עצמאיים כתחליף להסדר קבע. אלא, מוצג החזון אליו רוצים להגיע, ויש הכרה בכך שאם כעת לא ניתן להגיע לשם, יש לעשות פעולות שטובות לנו ותומכות בדרך לשם ובוודאי שלא לזרוע מכשולים בדרך זו.

סיכום- עמוס ידלין

לא מדובר בתכנית שמאלנית או ימנית - מדובר בתכנית ישראלית.

שר החינוך רואה עצמו ציוני אך מוביל למדינה פוסט- ציונית. הוא גם רואה עצמו יהודי אך מוביל למדינה שמנוגדת למוסר היהודי.

היעד שלנו אינו מדינה פלסטינית. אם זה יהיה תוצר לוואי, בפרמטרים שישראל יכולה לחיות איתם, אין בעיה. אך מטרת המתווה היא עיצוב המדינה היהודית, הישראלית.

לא מדובר ב-"התנתקות מספר 2". יש להבהיר - ההתנתקות מעזה אינה כישלון - אלא הצלחה אסטרטגית שבוצעה בצורה שלומיאלית. בעזה, חרף כל מה שקורה, בחצי השנה האחרונה נהרג חייל אחד ומאתיים פלסטינים. ביו"ש נהרגו יותר ישראלים מאשר בעזה. בעזה יש גבול, שהעם כולו- שמאל וימין- מאוחד סביבו. מדוע לא לקיים זאת גם ביו"ש?

ההתנתקות, כאמור, בוצעה בצורה לא טובה. ולכן המתווה שלנו הוא בדיוק הפוך מההתנתקות מעזה: בכך שהוא שומר את הביטחון ואת צה"ל בשטח; הוא מרים את התשתית והכלכלה בגדה המערבית; הוא לא קורע את העם בפינוי התנחלויות; והוא לא מחזיר לפלסטינים מאה אחוז מהשטח. אנו מנתקים מגע מאוכלוסייה אזרחית, משליטה בעם אחר, לא מסוגיות ביטחון. מבחינה ביטחונית למדנו את הלקח, ואנו לא חוזרים על הטעות של עזה.

לפיד מדבר על ועידה אזורית. זה חלק מהמתווה. זה צריך להיות עם הפלסטינים - האם הם יקבלו את התנאים של לפיד? הוא נותן בידי הפלסטינים את הווטו. אנחנו מציעים לקחת מהם את הווטו.

המתווה המוצע - מרכיביו הם הדרך היחידה להוביל את מדינת ישראל לאן שהיא צריכה להגיע.